

ning, som har været forelagt, og som indeholder Proceskommissionens Udkast. Det er nemlig i Virkeligheden Tilfældet, at disse Udkast baade for den borgerlige Retspleie og for Strafferetspleien vedkjendte sig indenfor visse Grændser, Principet om Godtgjørelse til Vidner. Men naar man ser Sagen lidt nærmere efter, vil det dog ses, at det i Virkeligheden er en ganske forskjellig Udførelsesmaade, her er Tale om, thi Udkastet til Retspleiens Omordning, som støttede sig til Proceskommissionens Forslag, begrundede sit Forslag med Hensyn til Godtgjørelse til Vidner paa den meget betydelige Forøgelse i Vidnepligten, som Forslaget tilsigtede at indføre, og navnlig Forpligtelsen til at møde udenfor Vedkommendes Underretskreds, og det vedkjendte sig navnlig ikke Berettigelsen af eller tilraadede at give Vidner Godtgjørelse, naar der var Spørgsmaal om at vidne i den Underretskreds, hvor den Paa-gjældende bor eller opholder sig, eller selv udenfor den, naar det ikke var nødvendigt at tilbagelægge en vis Veilængde for at naae til vedkommende Sted. Men det vil jo altsaa sige, overført paa de nuværende Forhold, at der ikke eller i alt Fald kun i ringe Udstrækning efter Proceskommissionens Forslag vilde blive Spørgsmaal om Godtgjørelse til Vidner. Thi nu er jo Reglen i civile Sager saa at sige undtagelsesfri den, at Vedkommende kun kan komme til at vidne i sin Underretskreds, i Strafferetsager kan man ganske vist komme til at vidne udenfor sin Underretskreds, men dog med meget betydelige Begrænsninger med Hensyn til Veilængde, som jo nok ikke gaa saa vidt som Proceskommissionen med Hensyn til at indstrænge Vidners Mødepligt uden Godtgjørelse, men hvor der dog ikke vil blive noget betydeligt Spillerum. Skjøndt altsaa Proceskommissionens og Regeringens tidligere Forslag ganske vist vedkjendte sig Principet om Godtgjørelse til Vidner, blev der dog kun Tale herom, naar denne Mødepligt strakte sig videre, end Mødepligten nu rækker efter den gjældende Ret, og Proceskommissionen var enstemmig af den Mening, at man ikke burde give Godtgjørelse, naar Mødepligten ikke gik ud over de Grændser, som den nu gjældende Ret hjemler. Ganste vist erkjendte den, at det tildeels herom paa

et Skjøn, men der fremkom netop de Betæneligheder, som jeg fremhævede, ved at udstrække Godtgjørelse saa vidt, særlig den, som den ærede første Taler fremhævede, at man derved let kom til at bebyrde de Retjøgende, altsaa Parterne, for stærkt i alle de Sager, der ikke kunde taale en stor pekuniær Byrde, fordi de kun gjaldt ubetydelige Interesser, og som man derved kom til at bebyrde for stærkt, saa at det kun blev at lægge det Tryk, man hævdede paa et Sted, paa en ubillig Maade hen paa et andet Sted. Altsaa har Proceskommissionen enstemmig været af denne Mening, men det er selvfølgelig et Punkt, hvorom der meget vel kan diskuteres. Seg for mit Vedkommende stadig, at den Grændse, som Proceskommissionen i sin Tid opstillede, er den rette, og at der derfor ikke er tilstrækkelig Grund til under den nu gjældende Ret at indføre den Regel, som den ærede Forslagsstillers Forslag gaar ud paa. Men i ethvert Tilfælde forekommer det mig, selv om man bortser fra alle andre Omstændigheder, som kunne lægge sandsynlige Hindringer i Veien for, at dette Forslag bliver til Lov, at man ikke ganske kan afvise et Hensyn som Grund til at tage en Slags Udsættelse med Hensyn til Forslagets Gjennemførelse, det nemlig, at det er et Punkt, som ret naturligt hænger sammen med en videre rækkende Procesreform. — Seg mener naturligvis ikke dermed just en Procesreform saa stor, som den tidligere har været forelagt, jeg kan ogsaa tænke mig en mindre vidtrækkende Procesreform, men jeg kan ikke erkjende, at dette Punkt er et af dem, hvor Vanskelighederne, Ulemperne og Mislighederne ved den nuværende Proces træde saa stærkt frem, at der skulde være en tvingendende Opfordring til at tage det ud til selvstændig Behandling. Smidlertid anerkjender jeg fuldstændig, at det for at bane Veien for en almindelig Opinion om dette Spørgsmaal, som kan have Betydning under en kommende Behandling, kan have Interesse at behandle Spørgsmaalet, og at der derfor er al Grund til at fremme det videre her i Thinget og søge at komme til en Forstaelse om Principet og dets Gjennemførelse, om Principet skal antages, og om de Begrænsninger, der skulde stilles, hvorom man jo eventuelt kan blive enig i et Uddrag.